

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący)

SSN Zbigniew Puskarski

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **R. V.**

skazanego za czyn z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 11 lutego 2026 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 19 listopada 2024 r., sygn. akt V Ka 338/24

utrzymującego wyrok Sądu Rejonowego w Sochaczewie

z dnia 26 lutego 2024 r., sygn. akt II K 216/21

**uchyla punkt 1. wyroku Sądu Okręgowego w Płocku w części
dotyczącej utrzymania w mocy rozstrzygnięcia o środku karnym w
postaci świadczenia pieniężnego, a także pkt 5. poprzedzającego
go wyroku Sądu Rejonowego w Sochaczewie.**

Zbigniew Puskarski

Włodzimierz Wróbel

Paweł Wiliński

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 lutego 2024 r., sygn. akt II K 216/21, Sąd Rejonowy w Sochaczewie w pkt. 1. uznał oskarżonego R. V. za winnego czynu z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k., za który wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności, w pkt. 2. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił wobec oskarżonego na okres 2 lat tytułem próby, w pkt. 3. zobowiązał oskarżonego do informowania kuratora sądowego o przebiegu okresu próby; w pkt. 4. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 4 lat, w pkt. 5. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego R. V. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w wysokości 5.000 zł, a w pkt. 6. rozstrzygnął o kosztach procesu.

Po rozpoznaniu apelacji prokuratora, Sąd Okręgowy w Płocku wyrokiem z dnia 19 listopada 2024 r., sygn. V Ka 338/24, w pkt. 1 zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, a w pkt. 2 rozstrzygnął o kosztach procesu.

Kasację od powyższego wyroku wniósł Prokurator Generalny, na korzyść skazanego R. V. w całości i zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k.. polegające na przeprowadzeniu nierzetelnej kontroli odwoławczej wyroku Sądu pierwszej instancji, w tym nienależytym rozpoznaniu wszystkich zarzutów podniesionych w apelacji oskarżyciela publicznego, jak i wspierającej je argumentacji wyrażonej w uzasadnieniu tego środka odwoławczego, w następstwie czego doszło do utrzymania w mocy wyroku Sądu pierwszej instancji w zakresie wadliwego rozstrzygnięcia tego Sądu zawartego w punkcie 5 sentencji wyroku, wydanego z rażącym naruszeniem przepisu prawa karnego materialnego, to jest art. 43a § 2 k.k., poprzez orzeczenie wobec oskarżonego w związku ze skazaniem za popełniony w dniu 7 października 2020 r. czyn zabroniony z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. - świadczenia pieniężnego wymienionego w art. 39 pkt 7 k.k. w wysokości 5 000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w sytuacji, gdy zgodnie z przywołanym przepisem art. 43a § 2 k.k. orzeczenie

świadczenia pieniężnego w przypadku skazania za występki określony w art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. było niedopuszczalne”.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Płocku i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, stąd jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Lektura akt sprawy dowiodła, że doszło w niej do podniesionego w kasacji uchybienia, polegającego na rażącym i mającym istotny wpływ na treść wyroku naruszeniu przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k. poprzez przeprowadzenie nierzetelnej kontroli odwoławczej wyroku Sądu pierwszej instancji, które skutkowało utrzymaniem w mocy rażącego naruszenia przepisu prawa karnego materialnego, to jest art. 43a § 2 k.k. Sąd Rejonowy orzekł bowiem wobec oskarżonego, w związku ze skazaniem za występki z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k., świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 k.k. w wysokości 5.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w sytuacji, gdy zgodnie z przywołanym przepisem art. 43a § 2 k.k. orzeczenie świadczenia pieniężnego w przypadku skazania za występki określony w art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. było niedopuszczalne. Przepis art. 43a § 2 k.k., tak w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia przypisanego oskarżonemu czynu, tj. w dniu 7 października 2020 r., jak i w czasie wyrokowania w tej sprawie przez Sąd pierwszej instancji, tj. 26 lutego 2024 r., przewidywał obligatoryjne orzeczenie świadczenia pieniężnego wobec sprawcy skazanego za wymienione enumeratywnie przestępstwa, wśród których nie znalazł się występki z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k.

Opisane naruszenie prawa karnego materialnego zostało przyznane wprost przez Sąd Rejonowy w treści uzasadnienia wyroku, następnie zostało podniesione w apelacji prokuratora, ale zostało dostrzeżone przez Sąd odwoławczy już po wydaniu wyroku na etapie sporządzania jego uzasadnienia. Wobec nieuwzględnienia pierwszego zarzutu apelacji prokuratora odnoszącego się do prawidłowości ustalenia kwalifikacji prawnej czynu, Sąd odwoławczy winien był uchylić pkt 5. wyroku Sądu I

instancji, podczas gdy nieprawidłowo utrzymał go w mocy. Uchybienie przepisowi art. 433 § 2 k.p.k. miało więc charakter rażący i wywarło istotny wpływ na treść, zaskarżonego kasacją, wyroku. Oskarżony poniósł bowiem w ten sposób dolegliwość surowszą niż została przewidziana w ustawie za przypisane mu przestępstwo.

Biorąc jednak pod uwagę, że dla konwalidowania zaskarżonego kasacją wyroku wystarczające jest uchylenie tego orzeczenia w części, w jakiej utrzymało ono w mocy nieprawidłowe rozstrzygnięcie o środku karnym, a także uchylenie rzeczzonego rozstrzygnięcia z poprzedzającego go wyroku Sądu I instancji, do czego ponowne rozpoznanie sprawy nie jest konieczne, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł]

Zbigniew Puskarski

Włodzimierz Wróbel

Paweł Wiliński